

Intentieovereenkomst gemeente Valkenswaard en Centraal Orgaan opvang Asielzoekers inzake toekomstbestendige opvang alleenstaande minderjarige asielzoekers

1. De gemeente Valkenswaard, gevestigd aan de Hofnar 15, 5554 DA te Valkenswaard, hierbij vertegenwoordigd door de burgemeester, C.H.M. Overdijk, hierna te noemen: 'de gemeente'
En
2. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, gevestigd aan de Rijnstraat 8 te Den Haag, hierbij vertegenwoordigd door een lid van het bestuur van het COA, de heer J. Kapteijns, hierna te noemen: 'COA'

Hierna gezamenlijk ook te noemen Partijen,

Overwegende dat:

- De gemeente het voorstaat (minderjarige) asielzoekers op een Valkenswaardige manier te huisvesten: gastvrij, humaan, duurzaam cf. wettelijke vereisten, betrokken en met degelijke kwaliteit;
- Partijen zullen inzetten op (minderjarige) asielzoekers vanaf de eerste dag te laten meedoen in de Valkenswaardse samenleving, om een doorgaande lijn te bevorderen van het proces van integratie, participatie tot huisvesting in de gemeente Valkenswaard en inburgering;
- De gemeente in dat kader wenst samen te werken met het COA;
- Deze intentie tot samenwerking behelst (onder meer) de ontwikkeling van asielopvanglocaties binnen de gemeentegrenzen van Valkenswaard door het COA;
- Dit een actieve samenwerking van partijen vraagt;
- Partijen in gezamenlijk overleg treden voor de uitwerking van afspraken in deze overeenkomst en zich hieraan committeren en elkaars belangen hierin zullen respecteren;
- Deze overeenkomst op hoofdlijnen de wensen en behoeften van beide partijen binnen het kader van de wettelijke taken zal waarborgen;
- Overwegende dat de gemeenteraad van Valkenswaard op 3 april 2025 de 'Nota van uitgangspunten en randvoorwaarden voor opvang van asielzoekers, Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders' heeft vastgesteld, welke nota als leidraad en kader geldt voor de uitvoering en interpretatie van deze overeenkomst;
- dat gemeenten die asielopvang faciliteren, recht hebben op verschillende financiële vergoedingen. Deze vergoedingen waren tot 1-7-2025 vastgelegd in het Faciliteitenbesluit opvangcentra. De wijze waarop deze vergoedingen in wet- en regelgeving zijn vastgelegd, is per 1-7-2025 gewijzigd om meer eenheid en duidelijkheid te creëren in juridische grondslagen van uitkeringen aan

gemeenten. Om deze reden is het Faciliteitenbesluit per 1-7-2025 ingetrokken.

De uitkeringen zelf worden niet ingetrokken. De wijze van betaling aan de gemeente veranderd wel, deze wordt uitgekeerd via (een) decentralisatie-uitkering(en) en niet meer via het COA;

- dat de gemeente inhoudelijk het recht behoudt op dezelfde uitkeringen zoals vastgelegd in het voormalig Faciliteitenbesluit, alleen de betalingen worden uitgekeerd middels (een) decentralisatie-uitkering(en);
- dat artikel 13, eerste lid van de Financiële Verhoudingswet van toepassing is op deze uitkeringen;
- dat daar waar in deze overeenkomst verwezen wordt naar het Faciliteitenbesluit, dit inhoudelijk ongewijzigd blijft, maar de financiële betaling anders loopt, namelijk via (een) decentralisatie-uitkering(en);
- De verdere uitwerking van deze intentie tussen het COA en de gemeente zal worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst en aanvullende werkafspraken per toekomstige locatie.

Doel

Deze verklaring legt de intentie van partijen vast, om gezamenlijk opvanglocaties te realiseren voor in totaal 103 alleenstaande minderjarige vreemdelingen/ asielzoekers binnen de gemeente Valkenswaard.

Partijen komen het volgende overeen:

Artikel 1 -Toekomstige situatie opvangplekken voor (minderjarige) asielzoekers.

1. Partijen zullen zich gezamenlijk inspannen voor het realiseren van opvanglocaties met een omvang voor maximaal 40 alleenstaande minderjarige vreemdelingen/ asielzoekers per opvanglocatie.

Artikel 2 – Ontwikkeling en verantwoordelijkheden

1. Er zullen na het ondertekenen van deze intentieverklaring haalbaarheidsonderzoeken worden uitgevoerd door het COA. Deze onderzoeken dienen voldoende informatie op te leveren om voor beide partijen besluitvorming mogelijk te maken omtrent de haalbaarheid, ontwikkeling en realisatie van de opvanglocaties.
2. Uit de haalbaarheidsonderzoeken zullen (nadere) uitgangspunten worden onderzocht voor:
 - a. Aanhuur/aankoop terrein/gebouw en de daarbij horende huur/koopovereenkomst;
 - b. Een uitgewerkt bouwplan inclusief kostenraming en verdeling van de kosten zoals landelijk wordt toegepast. COA initieert en vergoedt de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de opvanglocaties. De gemeente draagt de kosten die horen bij haar wettelijke rol als bevoegd gezag (denk aan planologische procedures en vergunningverlening exclusief legekosten);

- c. De planologische aspecten van de vestiging van een opvanglocatie, inclusief (de mogelijke verlening van) omgevingsvergunningen en eventuele aanpassing van de geldende omgevingsplannen.
3. De haalbaarheidsonderzoeken zullen voor verdere uitwerking moeten worden goedgekeurd door het bestuur van het COA. Het beoordelen van de benodigde vergunningen zal door de gemeente gebeuren.
4. Het COA zal na de goedgekeurde haalbaarheidsonderzoeken het beoogde terrein/gebouw waar de opvanglocaties ontwikkeld zullen worden aanhuren/aankopen en hiermee exploitant/eigenaar worden van de grond/het gebouw.
5. Het COA is verantwoordelijk voor het aanbieden van eerstezorg aan de alleenstaande minderjarige vreemdelingen/ asielzoekers.
6. Het COA is verantwoordelijk voor het beveiligen van de opvanglocaties. De gemeente, politie en handhaving zijn verantwoordelijk voor de openbare orde. Er zullen afspraken gemaakt worden door partijen over de veiligheid in en rondom de opvanglocatie.
7. De gemeente Valkenswaard is verantwoordelijk voor het aanbieden van onderwijs aan de bewoners van de opvanglocaties.

Artikel 3 – Participatie en communicatie met omgeving

1. De gemeente en het COA maken voorafgaand aan het sluiten van een bestuursovereenkomst afspraken over de wijze waarop de omgevingsdialog wordt gevoerd, inclusief bijeenkomsten, communicatie-uitingen en terugkoppelmomenten en leggen dit vast in een gezamenlijk op te stellen communicatieplan.
2. In de nog op te stellen bestuursovereenkomst worden aanvullende afspraken vastgelegd over veiligheid, begeleiding en maatregelen ter voorkoming van overlast.

Artikel 4 – Communicatie met betrekking tot deze overeenkomst

Partijen stemmen, met inachtneming van hun eigen publiekrechtelijke positie en verantwoordelijkheden, met elkaar af wanneer, op welke wijze en jegens welke externe partijen wordt gecommuniceerd over het bepaalde in deze intentieverklaring, daaronder begrepen de inhoud en/of voortgang daarvan. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente op het vlak van externe communicatie regievoerder en woordvoerder van alle Partijen is met ondersteuning van het COA.

Artikel 5 – Looptijd

1. De opvanglocaties worden ingericht voor een beoogde periode van 10 jaar (overeenkomend met de periode om middels een tijdelijke ontheffing af te wijken van het Omgevingsplan). Na 5 jaar zal er een evaluatie plaatsvinden. De evaluatie wordt uitgevoerd volgens de in de bestuursovereenkomst per opvanglocatie vastgestelde procedure en vormt een formeel toetsingsmoment op basis waarvan partijen gezamenlijk besluiten of voortzetting van de bestuursovereenkomst wenselijk is met inachtneming van de uitkomsten van

- de evaluatie, afspraken zoals vastgelegd in de desbetreffende bestuursovereenkomst en het belang van de capaciteit van het COA.
2. Voor iedere opvanglocatie wordt, na ondertekening van deze intentieverklaring, een afzonderlijke bestuursovereenkomst gesloten tussen de gemeente en het COA. In deze bestuursovereenkomst zullen afspraken over de ontwikkeling, exploitatie, evaluatie en eventuele verlenging van de betreffende opvanglocatie worden vastgelegd. De realisatie en exploitatie van de opvanglocatie vinden slechts plaats nadat partijen overeenstemming hebben bereikt over deze bestuursovereenkomst en de daarvoor vereiste omgevingsvergunning is verleend.

Artikel 6 – Logistieke randvoorwaarden

De gemeente (in casu de gemeenteraad) heeft op 3 april 2025 de “Nota van uitgangspunten en randvoorwaarden voor opvang van asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders” vastgesteld. De nota geldt als leidend kader voor de uitvoering van deze intentieverklaring en de daarop gebaseerde inspanningsverplichting, zoals vastgelegd in artikel 1 van deze verklaring. Hieronder volgt een puntsgewijze opsomming van de randvoorwaarden uit de nota die in voorgaande artikelen van deze verklaring nog niet voor zijn gekomen:

- Binnen het stedelijk gebied van Valkenswaard gelegen
- Niet per se in een woonwijk, maar goed bereikbaar
- Bereikbaar te voet, per fiets of met het OV vanaf de dorpskern
- In te zetten vastgoed is leegstaand of leegkomend vastgoed
- Wordt gebruikt met een tijdelijke omgevingsvergunning

Artikel 7 – Publiekrechtelijke aspecten

1. Het bepaalde in deze verklaring laat onverlet de bevoegdheid van de gemeente voor wat betreft de uitoefening van haar publiekrechtelijke taken.
2. De gemeente blijft dan ook onverminderd autonoom in de uitoefening van haar publiekrechtelijke taken en bevoegdheden, zodat zij, met inachtneming van alle betrokken belangen en na afweging daarvan, onverminderd de bevoegdheid behoudt zich te laten leiden door de betrokken regelingen van publiekrechtelijke aard en de belangen die deze beogen te beschermen.
3. Alle te volgen procedures moet de gemeente in volle vrijheid en onder gestanddoening van haar volledige publiekrechtelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden kunnen doorlopen. De gemeente kan dan ook geenszins verzekeren dat het door COA beoogde resultaat daadwerkelijk en in volle omvang wordt gerealiseerd. De Gemeente zal zich inspannen om de intentie, zoals in deze verklaring vastgelegd, te gaan realiseren, rekening houdend met de publiekrechtelijke taak van het COA.
4. De hieruit voortvloeiende risico's komen geheel voor rekening van COA en kunnen niet op de gemeente worden afgewenteld. In het kader van de uitoefening van haar publiekrechtelijke taken kan de gemeente dan ook nimmer aansprakelijk worden gesteld voor eventueel vergeefs door COA gemaakte kosten.

5. Bij het vervolg op deze intentieverklaring en de daaruit voortvloeiende overeenkomsten is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gehouden zich tot het uiterste in te spannen om het in deze intentieverklaring vastgelegde gewenste resultaat mogelijk te maken.
6. COA onderkent dat het besluit tot het uitbrengen van de onderhavige intentieverklaring wordt genomen door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente en erkent dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente geen uitspraken kan doen over zaken die de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de gemeenteraad van Valkenswaard en hogere overheden betreffen.

Artikel 8 - Uitkeringen voormalig Faciliteitenbesluit, met verwijzing naar bijlage C

1. De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 4, eerste lid van het voormalig Faciliteitenbesluit, vangt aan op de datum van ingebruikname.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Valkenswaard

[datum] 2-12-2025

Gemeente Valkenswaard

C.H.M. Overdijk
burgemeester

Den Haag

27 november 2025

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

J. Kapteijns
lid van bestuur COA / plv.
bestuursvoorzitter

BIJLAGEN:

Bijlage A: Memo wijziging Faciliteitenbesluit (proces)